

Abstrakt

Hlavním cílem předkládané rigorózní práce je interpretace vývoje postojů tří českých prezidentů k procesu evropské integrace v širším mezinárodním kontextu. Práce odpovídá na otázku, jakými tématy se ve vztahu k evropskému sjednocování zabývali, v čem se jejich postoje lišily a zda se tyto postoje v průběhu času měnily. V rámci teoretického ukotvení se práce přiklání k perspektivě sociálního konstruktivismu a z epistemologického hlediska je postavena na interpretativním kvalitativním výzkumu opírajícím se o metodu kritické diskurzivní analýzy. Na základě prostudovaných textů práce dochází k závěru, že Evropa Václava Havla nebyla pojmem ekonomickým či geografickým, ale výlučně filosofickým, neboť Evropu vnímal především jako duchovní celek. Havel byl také zastáncem federalizované Evropské unie, v níž Česká republika zvýší svůj mezinárodněpolitický vliv. Zcela odlišný názor měl Václav Klaus, jenž na evropské úrovni hájil mezivládní model vládnutí a slučování Evropy s Evropskou unií považoval za metodologický omyl. Zachování konceptu národních států bylo podle něho nutnou podmínkou pro zachování režimu liberální demokracie. Současný prezident Miloš Zeman se naopak označuje za eurofederalistu, prosazuje posílení pravomocí Evropského parlamentu a vznik společné evropské vlády. V posledních letech však sílí jeho kritika unijních představitelů, a dokonce veřejně podpořil vypsání referenda o vystoupení České republiky z Evropské unie. Interpretace vývoje postojů a myšlení tří českých prezidentů ve vztahu k evropské integraci slouží nejen k pochopení tzv. podstatné minulosti, ale je také inspirací pro možné budoucí uspořádání evropského domu.